

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 20.02.2023
Avaldamismärge: RT I, 10.02.2023, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
02.02.2023 otsus nr 249

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku, perekonnaseisutoimingute seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 25.01.2023

§ 1. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 15 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Euroopa Liidu liikmesriigi kohtu taotlusel Eestis tõendite kogumiseks abi osutamisele ja Eesti kohtu taotlusel mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis tõendite kogumiseks abi osutamisele kohaldatakse käesolevas seadustikus sätestatud niivõrd, kuivõrd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/1783, mis käsitleb liikmesriikide kohtute vahelist koostööd tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (tõendite kogumine) (uuesti sõnastatud) (ELT L 405, 02.12.2020, lk 1–39), sätestatust ei tulene teisiti.”;

2)paragrahvi 241 lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

3)seadustikku täiendatakse §-ga 241¹ järgmises sõnastuses:

„§ 241¹. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 rakendamine

(1) Tõendite kogumine mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/1783 sätestatud korras teise riigi kohtu abil või vahetult.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 artikli 3 lõike 2 kohaselt on tõendite kogumiseks pädevad maakohtud ja ringkonnakohtud oma tööpiirkonnas ning Riigikohus.

(3) Tõendite kogumist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2020/1783 taotlenud Eesti kohtu koosseis või korralduse alusel tegutsev kohtunik võib sama määruse kohaselt viibida välisriigi kohtu poolse tõendite kogumise juures ja osaleda selles. Menetlusosalised, nende esindajad ja eksperdid võivad osaleda tõendite kogumisel samas ulatuses, nagu nad võivad osaleda tõendite kogumisel Eestis. Sama määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt lubatud Eesti kohtu poolset vahetult tõendite kogumisel mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis võib osaleda asja lahendav kohtukoosseis, korralduse alusel tegutsev kohtunik või kohtu määratud ekspert.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 artikli 21 kohaselt võib teises liikmesriigis asuva Eesti Vabariigi kodaniku Eesti kohtu menetluses olevas kohtuasjas ära kuulata ka Eesti diplomaatilise esindaja või konsulaarametniku kaudu.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 artikli 4 lõike 3 alusel täidab keskasutuse ülesandeid Justiitsministeerium.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 artikli 4 lõike 3 alusel määratakse Justiitsministeerium asutuseks, kes otsustab määruse artikli 19 alusel esitatud taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise.

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 artikli 6 alusel aktsepteeritakse Eestis nii eesti kui ka inglise keeles koostatud tüüpvorme.”;

4)paragrahvi 316¹pealkirjas asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 1393/2007” tekstiosaga „(EL) 2020/1784”;

5)paragrahvi 316¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Menetlusdokumendi kättetoimetamisele mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis kohaldatakse käesolevas seadustikus sätestatud niivõrd, kui võrd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/1784, mis käsitleb kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamist tsiviil- ja kaubandusajades (dokumentide kättetoimetamine) (uuesti sõnastatud) (ELT L 405, 02.12.2020, lk 40–78), sätestatust ei tulene teisiti.”;

6)paragrahvi 316¹lõike 2 esimeses ja teises lauses asendatakse tekstiosa „artikli 2” tekstiosaga „artikli 3”;

7)paragrahvi 316¹lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast tekstiosa „maakohtud,” tekstiosaga „ringkonnakohtud ja Riigikohus.”;

8)paragrahvi 316¹lõikes 3 asendatakse arv „3” arvuga „4”;

9)paragrahvi 316¹lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1784 artikli 3 lõike 4 punkti d, artikli 8 lõike 2 ja artikli 14 lõike 2 alusel aktsepteeritakse Eestis nii eesti kui ka inglise keeles koostatud tüüpvormed.”;

10)paragrahvi 316¹lõikes 6 asendatakse arv „13” arvuga „17”;

11)paragrahvi 316¹lõikes 7 asendatakse arv „15” arvuga „20”;

12)paragrahvi 316¹lõike 8 esimeses ja teises lauses asendatakse arv „19” arvuga „22”.

§ 2. Perekonnaseisutoimingute seaduse muutmine

Perekonnaseisutoimingute seaduse § 15³täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1–29), alusel tõendi väljastamise eest abieluasjades tehtud kohtuotsuse kohta tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.”.

§ 3. Pärimisseaduse muutmine

Pärimisseadust täiendatakse §-ga 165¹järgmises sõnastuses:

„§ 165¹. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783 rakendamine

(1) Eesti notar loetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1783, mis käsitleb liikmesriikide kohtute vahelist koostööd tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (tõendite kogumine) (uuesti sõnastatud) (ELT L 405, 02.12.2020, lk 1–39), artikli 2 punkti 1 tähenduses kohtuks pärimisasja menetlemisel.

(2) Eesti notari taotlusel mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis tõendite kogumiseks abi osutamisele tema menetluses olevas pärimisasjas kohaldatakse käesolevas seaduses sätestatud niivõrd, kui võrd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/1783 sätestatust ei tulene teisiti.

(3) Tõendite kogumine mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/1783 sätestatud korras teise riigi kohtu abil või vahetult.”.

§ 4. Rahvastikuregistri seaduse muutmine

Rahvastikuregistri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 48 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) krüpteeritud digitaalsel teabekandjal, elektronkirja teel, posti teel või isikliku üleandmisega paberil või digitaalsel teabekandjal.”;

2)paragrahvi 53 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 340 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1–29), alusel tõendi väljastamise eest tasutakse riigilõivu 10 eurot.”;

2)paragrahvi 341 lõikest 2 jäetakse välja sõna „paberkanjal”;

3)paragrahvi 341 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees